

INDIAN PHILOSOPHY - II(i)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 60

Note :- Attempt *one* question each from Sections A, B, C and D carrying 9 marks each. Section E is compulsory consisting of 6 short answer type questions carrying 4 marks each.

Section-A

- I. What are the salient features of Indian philosophy ?
- II. Bring out the nature of Brahman according to Upanishads.

Section-B

- III. Explain Materialism of Carvaka.
- IV. Write an essay on Sankhya theory of Purusa and Prakriti.

Section-C

- V. Discuss in detail Nyaya theory of Knowledge.
- VI. Explain the concept of Akal Purakh and Jagat Rachna in Sikhism.

- Section-D**
- VII. Explain Man and Nature relationship in Vedic Philosophy.
VIII. Discuss Gender Equality in Indian Philosophy.

- Section-E**
- IX. Explain each the following in 50 words i.e. 7-10 lines :

- (a) Nastika System of Indian Philosophy. (b) Concept of Atman in Upanisads.
(c) Maya according to Sankara. (d) What is Prama in Nyaya theory of Knowledge.
(e) Akal Purakh. (f) Purushartha.

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ A, B, C ਅਤੇ D ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 9 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ E ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ
6 ਸੰਖੇਪ ਉਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
II. ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-B

- III. ਚਾਰਵਾਕ ਦੇ ਭੌਤਿਕਵਾਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
IV. ਸਾਂਖ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-C

- V. ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਿਆਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
VI. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਸੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਗਤ ਰਚਨਾ ਕਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ।

ਭਾਗ-D

- VII. ਵੈਦਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
VIII. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-E

- IX. ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ (ਹਰੇਕ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ 7-10 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚ):

- (a) ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਸਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ। (b) ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਤਮਾ।
(c) ਸੰਕਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਈਆ। (d) ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਿਆਂ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਪਰਮਾਂ।
(e) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ। (f) ਪੁਰਸਾਰਥ।